NGÀY THỨ BAI 17 và THỨ BA 18 AOUT 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DÉPÔT LÉGAL

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN

DÉPÔT LÉGAL

Hoo2

ANNONCES

Réclame dans le corps du journal ... 0$15 la ligne

Annonces judiciaires et légales ... 0$50 la ligne

On traite à forfait pour les contrats importants

Một điều nguyện-vọng chung của người Việt-Nam

Trong một tờ báo chữ Tây mới đây có bàn đến việc cần thúc thân thể của các nhà chủ nợ đối-đãi với người vay. tỏ bày ý kiến muốn xin chánh-phủ xoá bỏ cái điều luật ấy đi, để giữ lấy nhân-cách cho loài người và bớt sự khổ thống cho kẻ khó. Bài ấy nghị luận cũng chánh đại, ý tưởng cũng rộng xa, vậy nhân đó xin bàn rộng thêm ra, mong rằng chánh phủ sẽ xét thấu đến cái thời-đoạn của người có tiền cho vay và cái tình cảnh của người vay nợ, mà tìm phương bổ cứu cho một vài phần.

Người giàu lợi dụng cái thế lực đồng tiền để bóp nặn người nghèo, thì nước nào chẳng thế đời nào chẳng thế, đọc câu cổ ngữ vì phú bất nhân, thì biết cái cách thức làm giàu của nhà giàu xưa nay đều theo một lối, ai nói đến nỗi mà chẳng sợ, ai nhắc đến mà chẳng ghê, thật là một hạng người rất ác độc ở trong xã-hội. Luật pháp nước Nam cũng như luật pháp nước Pháp, về việc cho vay lấy lãi, đều có hạn định, không dung cho người giàu mượn đồng tiền mà hút máu mủ của đồng bào. Nhưng than ôi! luật pháp của nhà nước đặt ra tuy nghiêm, mà cái cách hành động của người chủ nợ lại rất là quỉ quyệt; tiền lãi lấy vẫn rất nặng mà trong văn tự có bao giờ qua cái hạn định của nhà nước đâu; hoặc là tính lãi trước mà bắt viết chập vào làm tiền gốc, hoặc là cấn lãi trước mà trong văn tự thì phải viết đủ số tiền vay. Đến hạn chưa lo được đủ, lại bắt viết chập vào tiền gốc, cứ như thế độ ba bốn hạn, thì số tiền giả đã gần quá số tiền vay, mà số nợ vẫn cứ to lên mãi; người vay đã mắc cỗ vào tròng, thì nào là sợ thưa kiện, sợ bắt bớ, bảo thế nào mà chẳng phải nghe, bắt thế nào mà chẳng phải chịu, ngậm cay nuốt đắng, viết cối viết chày, miễn cho êm chuyện để lo tính về sau dần dần, vì thế mà thành ra nợ chồng nợ chất, không kiếp nào giả cho xong, tục ngữ ta nói: một vốn bốn lời, tưởng cũng không phải là lời nói quá vậy. Thế mà bộ đã thỏa cái lòng tham dâu, đến hạn sau cùng, nghe sự ép nặn đã hơi kho khó, khi ấy mới đở cái quyền phép trình tòa để tống vào nhà pha, làm cho nhiều người, vì thế mà bỏ công bỏ việc, mất cơ mất nghiệp, thành ra lang thang lêu lổng suốt cả đời. Những người vay nợ vì túng đất chặt chân mắc vào một lần mà cả đời gỡ không ra, tình cảnh thật cũng đáng thương vậy.

Có người nói: nếu bây giờ bỏ hẳn cái điều luật cấu thúc thân thể đi thì các nhà tư bản tất không mong sinh lợi về nghề cho vay: đã không mong sinh lợi về nghề cho vay, tất phải tính đường sinh lợi khác, mà công-nghệ với thương-nghiệp mới mong mau được chấn hưng: những phường du dãng cũng không cậy để vay mà mặc sức kiếu xa dâm dật; không những là bênh vực người nghèo để tôn trọng nhân-đạo mà cũng bớt được thói phóng đãng của xã-hội, giục được cơ tiến hóa cho công thương, thật là một điều nguyện vọng chung của cả dân-tộc Việt-Nam bây giờ vậy.

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 14 Août 1925

Nước Anh với nước Pháp

Nhà điện-báo *Havas* báo tin rằng hai ông Briand và Chamberlain đã họp ý nhau về các điều-kiện thương nghị với nước Đức. Ông Briand đã trở về Paris.

Việc nước Đức

Theo điều-ước thuỷ cung sửa lại, không còn thể sử nữa đâu, thì đã có cách giải vì sẵn sàng là đào vì thượng sách: không may mà một thành tinh quá, lưới chẳng mau quá, không có cánh lên giới, không có vuốt xuống đất, thôi đành chịu bó chân trong nhà pha, ít ra thì giảm ba tháng, nhiều ra thì một năm hay là hơn một năm, thế là thứ tự đo lại được hưởng, không còn sợ ai bắt bớ giam hãm gì. Những người đi vay như thế, vay đặng đất lại càng thêm hư, mà cái họa tán thân vong gia lại càng kịch liệt. Còn những người hoặc gặp phải công lo việc lớn mà thành ra túng thiếu nhờ nhàng, hoặc là lo tính công việc làm ăn, tư bản không đủ, cực chẳng đã phải mượn của người để làm vốn, thì tất phải suy sau tính trước, so hơn thiệt đến từng phân từng ly, khi vay đã vậy, khi giả làm sao, cốt mong cho công việc thường được trôi chảy, cho công nợ mau được trơn chu, để giữ lấy cái danh giá của mình, vững được cái lòng tin của người, mà sinh-kế được lâu dài mãi mãi, ai lại dám nhẫm mắt làm liều, cốt nắm được đồng tiền vào trong tay, cứ mặc sức viết chày viết cối. Những người đi vay như thế, tuy không có điều luật nghiêm thiết của chánh-phủ, tưởng cũng vẫn có người tin ấy mà bỏ tiền cho vay. Kia xem ngay như khi chưa có cái điều luật cấu thúc thân thể này, cũng vẫn có người cho vay, vẫn có người đi vay, những người doanh công doanh thương khi ấy, có phải toàn là người có của sẵn trong mình, không phải mượn vốn của người khác đâu.

Nếu chánh-phủ xét thấu cái tình hình ấy, mà xóa bỏ cái điều luật cấu thúc thân thể đi những nhà phong phú bớt mất cái thế-lực đồng tiền, không bóp bớp nặn nhà nghèo, ngồi không mà lấy lợi, tất phải tính đường sinh lợi khác, mà công-nghệ với thương-nghiệp mới mong mau được chấn hưng; những phường du dãng cũng không cậy để vay mà mặc sức kiếu xa dâm dật; không những là bênh vực người nghèo để tôn trọng nhân-đạo mà cũng bớt được thói phóng đãng của xã-hội, giục được cơ tiến hóa cho công thương, thật là một điều nguyện vọng chung của cả dân-tộc Việt-Nam bây giờ vậy.

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 14 Août 1925

Nước Anh với nước Pháp

Nhà điện-báo *Havas* báo tin rằng hai ông Briand và Chamberlain đã họp ý nhau về các điều-kiện thương nghị với nước Đức. Ông Briand đã trở về Paris.

Việc nước Đức

Theo điều-ước thuỷ cung sửa lại, không còn thể sử nữa đâu, thì đã có cách giải vì sẵn sàng là đào vì thượng sách: không may mà một thành tinh quá, lưới chẳng mau quá, không có cánh lên giới, không có vuốt xuống đất, thôi đành chịu bó chân trong nhà pha, ít ra thì giảm ba tháng, nhiều ra thì một năm hay là hơn một năm, thế là thứ tự đo lại được hưởng, không còn sợ ai bắt bớ giam hãm gì. Những người đi vay như thế, vay đặng đất lại càng thêm hư, mà cái họa tán thân vong gia lại càng kịch liệt. Còn những người hoặc gặp phải công lo việc lớn mà thành ra túng thiếu nhờ nhàng, hoặc là lo tính công việc làm ăn, tư bản không đủ, cực chẳng đã phải mượn của người để làm vốn, thì tất phải suy sau tính trước, so hơn thiệt đến từng phân từng ly, khi vay đã vậy, khi giả làm sao, cốt mong cho công việc thường được trôi chảy, cho công nợ mau được trơn chu, để giữ lấy cái danh giá của mình, vững được cái lòng tin của người, mà sinh-kế được lâu dài mãi mãi, ai lại dám nhẫm mắt làm liều, cốt nắm được đồng tiền vào trong tay, cứ mặc sức viết chày viết cối. Những người đi vay như thế, tuy không có điều luật nghiêm thiết của chánh-phủ, tưởng cũng vẫn có người tin ấy mà bỏ tiền cho vay. Kia xem ngay như khi chưa có cái điều luật cấu thúc thân thể này, cũng vẫn có người cho vay, vẫn có người đi vay, những người doanh công doanh thương khi ấy, có phải toàn là người có của sẵn trong mình, không phải mượn vốn của người khác đâu.

Nếu chánh-phủ xét thấu cái tình hình ấy, mà xóa bỏ

Việc nước Đức

Theo điều-ước thuỷ cung sửa lại, không còn thể sử nữa đâu, thì đã có cách giải vì sẵn sàng là đào vì thượng sách: không may mà một thành tinh quá, lưới chẳng mau quá, không có cánh lên giới, không có vuốt xuống đất, thôi đành chịu bó chân trong nhà pha, ít ra thì giảm ba tháng, nhiều ra thì một năm hay là hơn một năm, thế là thứ tự đo lại được hưởng, không còn sợ ai bắt bớ giam hãm gì. Những người đi vay như thế, vay đặng đất lại càng thêm hư, mà cái họa tán thân vong gia lại càng kịch liệt. Còn những người hoặc gặp phải công lo việc lớn mà thành ra túng thiếu nhờ nhàng, hoặc là lo tính công việc làm ăn, tư bản không đủ, cực chẳng đã phải mượn của người để làm vốn, thì tất phải suy sau tính trước, so hơn thiệt đến từng phân từng ly, khi vay đã vậy, khi giả làm sao, cốt mong cho công việc thường được trôi chảy, cho công nợ mau được trơn chu, để giữ lấy cái danh giá của mình, vững được cái lòng tin của người, mà sinh-kế được lâu dài mãi mãi, ai lại dám nhẫm mắt làm liều, cốt nắm được đồng tiền vào trong tay, cứ mặc sức viết chày viết cối. Những người đi vay như thế, tuy không có điều luật nghiêm thiết của chánh-phủ, tưởng cũng vẫn có người tin ấy mà bỏ tiền cho vay. Kia xem ngay như khi chưa có cái điều luật cấu thúc thân thể này, cũng vẫn có người cho vay, vẫn có người đi vay, những người doanh công doanh thương khi ấy, có phải toàn là người có của sẵn trong mình, không phải mượn vốn của người khác đâu.

Nếu chánh-phủ xét thấu cái tình hình ấy, mà xóa bỏ

Chiến-sự ở Maroc

Sau mấy trận đánh nhau trong hai ngày mới rồi, địch-quân nhiều người tin đầu hàng với người Tây-ban-nha. Đã đem bọn ấy đến nơi hội-thương.

Ky-binh Méhalla đánh đuổi được quân ở miền Kelaa des Sless và D'Ainaicun và có bắt được tù-binh. Vì có việc binh đến thì các dân phản nghịch lui về Bắc, và đem cả súc-vật đi theo.

Ngày 14 Août 1925

Xe lửa trượt bánh

Xe hỏa cấp hành Paris Bonlogne trượt bánh ở Asnières, 11 người chết, 160 người bị thương.

Một tin nữa về chiến-sự ở Maroc

Ở Oazzan có tin rằng các dân phản nghịch thấy quân Pháp vào miền núi Sraan vẫn chạy trốn, bỏ cả châu xin đầu hàng.

Ngày 15 Août 1925

Đảng xã hội với ông Varenne

Đại hội-đồng của đảng xã-hội liên hiệp ưng chuẩn một khoản nói rằng ông A'exandre Varenne nhận chức Toàn-quyền Đông-pháp, là tự mình trao mình ra ngoài chánh-đảng.

Hoàng-thân Xêm-la ở Pháp

Các hoàng-thân Xêm-la Ramsinon và Dsiyavat đã tới Marseille.

(*Havas*)

NGHỀ NUÔI RÙA Ở NHẬT-BẢN

Người Nhật có cái nghề nuôi rùa rất giỏi.

Gần Tokio, có một cái trại có đến 60 000 rùa. Sáu vạn rùa một năm để được mười vạn trứng, mà trứng rùa là một món đồ ăn quí của người Nhật-bản; thịt rùa và mai rùa cũng bán được tiền.

Lại mới hai năm nay, ở Musaka, cũng đã có người làm cách mưu sinh như thế. Người ta nuôi giống rùa để ăn thịt và giống rùa Ấn-độ để lấy mai.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Thưa ngài, tôi có người bà-con bị việc sau này, xin ngài làm ơn chỉ bảo cho, chúng tôi cảm ơn vạn bội. Nguyên đêm hôm 23 tháng năm, năm Ất-tị-an thứ chín, có hai người bà-con tôi ở xã L. X. bị bọn cướp nước hoa mười đứa, thoạt trước vào một nhà ở bên ngoài, lấy một con bò, đồ vật giá hơn 30 đồng, sau rạch lấy vào nhà, cũng lấy hết đồ vật của một nhà bên trong, giá hơn 90 đồng. Khi cướp vào hô-hét, đóm đuốc sang choang, lúc chúng ra, lăm băm cũng hai người bà-con tôi hết sức đánh và hô-hoán để xã tuần, tuần-đinh cùng chánh-phó hương hội lại phó cứu, nhưng tuyệt-nhiên không thấy bọn ấy đâu cả.

Đến sáng ngày hôm sau hai người bà-con tôi, tìm bọn ấy lại để kỳ vào giấy dẫn trình, thì bọn ấy không biết sợ trách-nhiệm, hay có ý gì thông đồng với gian đảng, mà nhất định không ký, lý-trưởng thì tối hôm ấy ra đồ thuế... Vậy hai người bà-con tôi sợ lỗi nặng-nề, cứ sự thường làm đơn lấy chữ lăn-bàng trình quan tới khám, viên lục sự về khám thì đủ cả tang tích cả, liền làm biên-bản đưa về nhà, sau cũng không thấy cứu xét ra làm sao cả.

Người bà-con chúng tôi phải làm đơn kêu tòa án đệ-nhị-cấp, tòa xử phạt tên xã-tuần 5 đồng và cách dịch và tha cho chánh-phó hương-hội mà không truy xét gì hết. Vậy xin hỏi:

1. Hai người bà-con tôi muốn kiện chánh-phó hương-hội vì lẽ gì mà liệp đồng với xã tuần, khai là không có cướp có được không?

2. Kiện xin bồi lỗ lấy phải bồi thường cho thì có được không? Nếu có thể được thì đến đơn kiện tại đâu?

LỜI ĐÁP. — Cứ như lời ông nói trong thư trên ấy thì việc này *về hình luật* đã xong rồi, vì rằng xã tuần đã bị tòa án đệ nhị-cấp phạt năm đồng bạc, mà cả về bên chính cũng đã xong rồi, vì xã tuần đã bị cách chức.

Bây giờ chỉ còn việc đòi tiền bồi thường mà thôi, vậy đối khoản ấy thì người bà con ông có thể thưa tại tòa án đệ nhị-cấp xử về *việc hộ* mà việc lẽ rằng xã-tuần với tuần phiên là người ăn tương ăn sống-dân, nghe tiếng kêu cướp mà lại không đến cứu giúp. Có cớ dẫn họ không phải là đồng phạm nữa thì họ cũng là lười biếng cho nên những người bà con ông mới bị thị-thệt.

Vậy người bà con ông nên làm giấy thưa về việc hộ, mà nhắc lại cái việc hình đã xử xong rồi đó.

Còn như bắt chánh phó hương-hội đền tiền bồi thường thì thiết tưởng không được, vì rằng tòa án đệ-nhị-cấp xét về việc hình đã không bắt tội hai người ấy, như thế chẳng là ông có kiện thì cũng không được nào.

Ph. h. L.

Dư luận Nam-kỳ

Làm người phải có tư-cách

Làm người có tư-cách thì ra về quân-tử không tư-cách là thất tiểu-nhân; mà người đời ai cũng chẳng tiểu-nhân, ưa làm quân-tử. Nếu quả muốn làm quân-tử, thì phải rằng đối mình hạnh cho cao kết, phẩm tiết cho ôn-hòa, ưa thì giờ thong-dong, tự nhiên đã tư-cách vậy. Phàm nhà nào có giáo-dục con trong nhà ấy đều có tư-cách, nước nào có giáo-dục, dân trong nước ấy đều có tư-cách, chẳng nhiều thì ít, chẳng cao-thượng cũng tầm-thường, nếu mà không giáo-dục thì con ngang trái quê mùa, nước không giáo-dục thì dân hung tàn ngạo ngược. Nam đức Không-tử, khi có ngựa bảo nói tàn ngựa cần ngại chạy, ngại hỏi rằng: Có hề chi đến người ta bay không? Ấy là trọng người không trọng ngựa, bởi có tư-cách mới đặng như thế. Như ông Lưu-Khoan đời Hán, làm quan đại-thần, vừa lúc mặc mưa gió chẳng, con đội xấy tay làm đồ tô canh vào mình ngài, ngài hỏi rằng: Canh nóng có bỏng tay mi không? Ấy là biết nó rài, nên yêm kinh cho nó, vì người có tư-cách mới đặng như vậy. Như ông Trương-vinh-Kỳ lúc sinh tiền, khi làm Bố-chính sứ, có hai tháng say đi gặp ngài, một tháng say quá đụng trong mình ngài, một tháng say it còn biết, nói máy chết, sao máy dám đụng quan đốc. Tháng say quá nói nhảm như rằng: Quan đốc kệ quan đốc chớ, bốn sáng tỉnh rượu ngươ thăng khi thuật việc đụng quan đốc lại, bèn tự hối đến nhà tư quan đốc lạy chịu lỗi. Quan đốc làm bộ bình-thản mà rằng: Cơ khổ không! hồi hôm tôi có đi đâu mà chú đụng, nói vậy chú đụng ai đó. Là tình khoan hồng chẳng chấp kẻ lỗ lầm say sưa, bởi có tư cách mới đặng như vậy. Như ông Liệp-mai-Bích là người thi nhân có danh nơi nước Nhựt-nhĩ-man. Có ngày kia đi trong đám đông, bỗ vấp đạp nhằm gót một tên thiếu-niên nọ. Anh ta day lại đánh cho một bạt tai rồi hỏi rằng: đui hay sao? Ông Liệp-mạc Bích nói: Tôi chớ chi chẳng nghĩ cho kỹ biết là tôi không thấy, tôi mà đạp nhằm chân, thì các ông giận đã các chàng hỏi nỗi đó, chẳng ăn năn không kịp. Coi có phải người có tư-cách nói năng nghe nhu nhã mà rất sâu xa hay không.

Người có tư-cách ở đời mỗi việc đều có chuẩn thẳn qui tắc tay chẳng cho ai lận; mà cũng chẳng bon ai, chẳng làm hại mình, mà chẳng làm cho người lỗi, chẳng hay ép người những chuyện chẳng đáng làm, chẳng chấp người chỗ chưa thông, không trách người chỗ lầm lỗ. Chẳng muốn cho người mang hổ thẹn, đều có làm con cũng giữ lấy muốn kẻ con, người quấy hay dung, mình lỗi hay sửa. Lại như vầy nữa: Mình đặng giàu sang bon cả xứ, mà ở ăn đã tật không kiêu thái khoe khoang, thông-minh học-thức hơn người, mà làm bộ chẳng cười ai đặng hay khoe giỏi, làm sản việc cũng chẳng vui mừng hấp tấp, rủi có hư cũng tỉnh táo, không bàng kuâng tránh trọc trần xa, ai chê bai cũng chẳng giận hờn, ai khen ngợi cũng không hơn nỗ.

Người có tư-cách làm hoạn nạn cũng nao, đặng phú quí cũng ưa đời. Hoạn nạn cũng nao nức ơn Tổ-đức-Nê là tướng nước Anh, vâng mệnh vua đem binh giáp nước Hà-lan đánh với Tây-ban-nha thuở trước. Rủi bị thương, máu ra ấn ấn quá nên khát nước lắm! sai quân sĩ đi kiếm nước không ra, cớ lâu quá quân sĩ mới kiếm đặng. Khi đem nước dâng cho ngài đó, xảy có một tên binh già cũng bị thương nằm gần một bên đó, khi thấy nước thì con mắt ngó lom lom. Tắc-đức-Nê thấy vậy thì biết tên binh ấy thêm nước lắm. Bèn bảo quân đem nước cho ăn tinh già ấy uống, vì người ấy khát nước hơn ta, người già chịu chẳng kham, chớ ta rằng chịu còn nổi. Ấy là có tư-cách quân-tử mới có lòng chẳng như thế.

Phú qui chẳng đổi là quan Kinh-lược Phan-thanh-Giản, làm quan thuở quốc-triều vua Tự-đức. Khi vâng mệnh vua vào kinh-lược lấy tam tỉnh là: Vĩnh-long, An-giang, Hà-tiên. Ngài ghé Gia-định lên Gò-vấp viếng thầy là ông Cẻ-Trị. Vì là quốc gia đa sự, nên cách thầy đã lìa nhân dịp ghé thăm, gần tới chỗi tranh cầu thầy, thì truyền xếp võng điều lại, để ngài đi bộ. Khi tới thăm hỏi việc hàn-huyên rồi kiếu về, thì quan Phan kính thầy hai nén bạc nặng trà, ông Cẻ Trị đáp lại cho quan Phan một chục trái bắp. Quan Phan bèn thân xách lấy bắp, chẳng dám bỏ quên chơn, thật là người có tư cách, ấy vậy làm người cũng nên tập rèn tính hạnh cho có tư-cách mà ăn ở với đời. nếu không tư-cách thì chẳng nào mà văn-minh cho đặng.

(*T. L. B.*) Lão-Ngư

VẦN UYÊN

Phong-rao

I

Ngán thay chiếc bóng quả người,
Phấn đa lỗi cỗ ngậm ngùi bóm mai,
Sông Bồ một giải chia hai,
Đường xa xa tít đâm ngoài một thân.

II

Bóng giăng thấp-thoáng đầu hè,
Tiếc cây rèo rắt tiếng ve kêu sầu,
Trông hoa hoa đã nhạt màu,
Trông người người vẳng biết đâu mà [tìm.

III

Anh đi em ở lại nhà,
Thay anh phụng-dưỡng mẹ già cho [tròn.
Hiếu-trình cho trọn cho ngoan, (toàn)
Gặp con sông gió lìm than chớ rời.

Kim-sơn, Nguyễn-văn-Thao

Ngẫu cảm

Mười chín năm nay mấy đoạn-trường
Cuộc đời chung vạnh lại càng thương,
Nỗi chìm nỉ ủng ngàn thu bất,
Non nước thêm buồn phận dỡ dang.
Dâu bể bao phen bèn đã nếm,
Nắng mưa mấy độ gái gan vàng.
Ông xanh ghen ghét riêng ai thế,
Ngăn đón nhau chi nỗi mọi đường.

Nguyễn-ngọc-Thuỷ

Tin sau cùng

Việc Trung-hoa

Hương cảng, 15 Août — Việc kinh tế ở Hương-cảng một ngày một khẩn hoản. Người ngoại-quốc thấy chánh phủ hình như điềm-nhiên không xét-trị ra làm sao, có ý lấy làm lo sợ. Các báo, và công-chúng đều yêu-cầu chánh phủ cho biết định thi-hành các phương sách ra làm sao. Ở các hải cảng đều luận cũng vậy.

Bắc-kinh, 14 Août — Ba nghìn thợ dệm công đều phá nhà máy ayi Trung-Nhật Yuta ở Tsien-tsin. Họ phá các khung-cửi, các máy, tan tổn hai độ 700 000 tổng. Linh cảnh-sát bắn sáng. 8 người chết, 60 người bị thương, 400 người bị bắt.

Thợ làm ở nhà máy thuốc lá của người Anh đình-công

Xe lửa đụng nhau ở Hankéou. 8 người Trung-hoa chết, 12 người bị thương.

Bắc-kinh 16 août — Vì việc trường nữ sư-phạm đóng cửa, học-sinh bèn tỉnh phiền đối quan công trưởng bộ Giáo dục.

Sau khi tuyên-bố các giới mà về việc phục-hồi ông Giang-cường Hồ, là tỉnh-trưởng xã-hội tự chức

Chánh-phủ Trung-hoa phát hành 15 triệu ngân-khố-phiếu để lấy tiền tuần mão, làm của bảo lưu.

Hội-đồng tư vấn Cao-miên

Ngày 13 août hội-đồng tư-vấn Cao-miên đã khai-mạc kỳ thứ nhất.

Việc xưởng tàu Saigon đình công

Việc xưởng tàu Saigon đình công đã xong. Trong một tuần thợ, đến 80 người đã làm việc.

(Indopacifi)

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 33 độ
15 giờ 34 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất một tạ	11 $ 30
nhì,	10 25
ba,	9 80
Thóc hạng nhất,	6 45
hạng nhì	6 40

Giá bạc. — Kể từ ngày 17 Août 1925 giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f. 20.

Thị giá quốc tế : Ngày 14 Août 1925 : 46 40 — 58 75. 48,20 — 46,65 71 05

Tin tàu. — Tàu *Gouverneur Général Roume* mang thư sang Pháp đến Marseille, ngày 19 Août này sẽ khởi hành ở Haiphong đi Tourane, Qui-nhơn và Saigon. Thư từ ở Hanoi sẽ mang đi xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối 18 août.

Tàu *Tonkin* đến ngày 19 août hồi 10 giờ ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong. Vậy các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối 18 août.

Cuộc công-thái Đông-Pháp. — Đến ngày 15 septembre 1925 hồi 8 giờ sáng tại phòng Hội-đồng tòa Bố-chính sẽ mở cuộc rút số công-thái lần thứ mười bốn. Kỳ rút số kỳ có những số này được hoàn lại :

Bốn số được hoàn lại	1000 đồng
Hai mươi sáu số	500 đồng
Một nghìn số	100 đồng

Nhà bưu-điện. — Nhà bưu-điện thứ hạng ở Réam tỉnh Kampot (Cao-mên) kể từ ngày 1er septembre 1925 trở đi đổi làm nhà bưu-điện thường hạng.

Việc trồng cây long-não. — Vừa đây quan-quyền Pháp-sở Bắt-kỳ có thông-tư cho các quan Công-sứ các tỉnh cùng các quan coi đạo quan binh một tờ chu-tri nói về việc trồng cây long-não đại ý rằng tại miền đồ-sơn cây ở Cao bằng có mở mang việc trồng giống long-não được phát đạt lắm. Hàng vạn các cây con đã trồng được đem trồng ở các nơi đất vẫn không cây cối gì được, thì thấy cây mọc rất chóng rất tốt; quan coi đạo quan binh ở đấy nhân thế nghĩ cách cho trồng long-não khắp các nơi đồi ở quanh tỉnh-lỵ; thật là một kế rất hay, vì vừa làm cho nước trên núi chảy xuống được từ từ, vừa lại rất có ích cho đường kinh-tế về mai hậu.

Nhưng mà việc lấy hạt long-não và trồng giống cần phải cẩn thận lắm mới được. Cứ năm lớp trồng giống ở Cao bằng vừa rồi thì trong 100 phần chỉ được 5, 6 phần là nảy mầm được tốt. Vì hạt long-não khó trồng lắm. Muốn cho trồng được tránh, thì khi trời hạ phải tiết đông giữa lúc nó vừa chín già, người ta là khi nó còn sắp rụng ở cây xuống, bỗng ở người ta cứ trông cành cho hạt rụng xuống lấy mà trồng; nhưng những hạt xanh thì trồng không mọc mà những hạt chín quá rụng xuống đất đã mấy ngày rồi thì trồng cũng không ăn thua gì nữa.

Hạt trồng xong đem trông liền; những hạt trồng không được đến thời lại để khó đi rữa trong mấy tuần lễ, thì trồng không được.

Quan Thống-sứ muốn các quan Công-sứ xét xem trong các địa phương có nơi đồi núi nào không thể cày-cấy gì được, mà hợp với việc trồng giống long-não thì tường-trình ra biết để rồi trồng lượng với sở Lâm-chính sửa soạn việc trồng giống và trồng cây long-não.

Aluminium

lò xo — vải cá cuống nốc — nan hoa vòng bá bi chục xe cao-xu

NGUYỄN-HỮU-THÀNH

No 217 Phố Hàng Bông, Hanoi

RẠP CHỚP BÓNG CINÉMA PATHÉ HANOI

LE SECRET D'ALTA ROCCA

Trinh thám tiểu-thuyết 12 hồi
Rất hay!!! Rất vui!!!
Nhiều cảnh bí mật

Chiếu tại bản rạp — mỗi tuần lễ hai buổi
Tuần lễ nào cũng chiếu từ thứ hai đến thứ năm
Hai hồi đầu đã bắt đầu chiếu
từ tối thứ hai 20 đến thứ năm 23 juillet 1925
Xin kính mời các quí khách đến xem.
Phim ảnh trinh thám!!!
Phim ảnh trinh thám!!!

Quan quí-quan đi nghỉ mát. — Quan Công sứ Grossin tỉnh Ninh-bình được phép nghỉ 29 ngày, lĩnh cả lương, để đi nghỉ mát ở Sầm-sơn, kể từ ngày 1er septembre 1925.

Ngạch quan-lại — M. Trần-nhật-Tỉnh, hồng-tử tư thiên khanh (5 1) trí phủ hạ gì nhất nội hầu, nay được thăng hàm ân sét.

M. Đặng-vũ Khẩn, trợ-tá Cẩm-giàng (Hải-dương) nay đổi đi huyện Tứ-kỳ.

M Đặng-xá-Chẩu, hàm viên tước tác (6 1) nguyên giáo thụ ở Phúc-ninh, là thí ngày 4 mai 1925 được truy tặng hàm ân-lâm viện thị-giảng (5 2).

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị đã xử những việc sau này :

Tiêu thiền của công ty xe hỏa — Đào văn Tỉnh làm *facteur* cho công-ty xe-hỏa Vân-nam phát về và thu về ở ga Hương-canh thuộc về đường Hanoi — Lao-kay, hôm 20 tháng 2 năm 19.5 bạn, vì cho bánh-khách ở ga đi được cái thấy 19 đồng rồi không biết có bạc bay chơi bời thế nào tiêu đi mất. Đến lúc có người ở công-ty đến khám quỹ thì khai là số tiền ấy gửi sếp ga tên là M. Vũ-lễ-Bích, đến sáng còm sau hỏi số tiền ấy để trả vào quỹ thì sếp ga bảo trót cho vay mất rồi mà người ấy chưa trả. Nhưng rồi tại M. Bích không nhận lẽ gì. Đào v. Tỉnh khi được tạm tha thì đi đâu mất đòi mãi không thấy đến hầu nên ngày hôm kết án vắng mặt Đào văn-Tỉnh 5 năm tù và tha cho M. Vũ lễ-Bích vì xét không có.

Bỏ ô tô để chết người. — Nguyễn-văn Doanh cầm máy ô-tô của M. Pouchat chở hành khách ở được Hanoi Sơn tây, khi đi đường gặp ba cái xe bò, rồi vì ý ỷ là phải một người kéo xe bị trọng thương rồi chết. Trước tòa có trát đòi không thấy đến hầu nên tòa hỏi chứng tá rồi kết án vắng mặt phạt Nguyễn-văn-Doanh mà tiền lệ phí rồi chịu xe phải chịu trách-nhiệm. Nay bản án ấy đã tống đạt để thi-hành thì Nguyễn-Doanh xin kháng án. Tòa xét lại tuyên án cho Nguyễn-Doanh vì xét lỗi do bởi người bị nạn.

Việc đỗ xe ô-tô trên Tam-đảo. — Về việc Nguyễn-văn-Phúc cầm máy ô-tô của hiệu Quảng-hưng-Long đưa ba ông cố đạo đi Tam-đảo vừa rồi, khi đến chỗ đường quặt và dốc cứ cho chạy mãi rồi tài không lực lắm xe chạy nhào xuống sợ để phải một ông cố bị thương nặng, cố chết, còn hai ông cố và những người khác vì bắn ra ngoài đều bị thương nặng, nhưng không ai đến tỉnh mệnh là việc bản quan đã đăng trước thì nay tòa hỏi chứng tá và nghe luật-sư Đỗ-đình-Thiện tuyên án phạt Ng-văn-Phúc 1 tháng tù và 50 quan.

Việc đánh bạc cướp tiền. — Ng-v-Cát tức Đỗ-An bán hàng mũ ở phố hàng Bông và một người nữa tên là Xuyên bị thua đánh lỗ tóm với một người tên là Nghiêm-xuân-Tập, sau thấy người này được, không đánh nữa mà sự cãi nhau đã nghĩa ra mọc tới lấy mất 200 đồng. Nhưng hồi thì bản bị không nhận cướp tiền của người ấy và đến khai là bị va vạ. Tòa hỏi chứng tá rồi tuyên án tha cho bên bị vì xét không đủ chứng cớ.

Ngạch tòa sở. — M. Nguyễn-hải-Hàm, thư ký tập sự mới bổ, nay bổ vào tòng sự tại tòa nhất phủ Thông-sơn.

MM Đinh-năng-Tĩnh, Nguyễn-Vạ thư ký tập sự mới bổ, nay bổ vào tòa Bạ phủ Thông sơn.

M Hoàng-sĩ-Tạ, thư-ký tập sự mới bổ, nay bổ đi Thái bình.

M Vũ-ngọc-Thụy, thư ký tập sự mới bổ nay bổ đi Kiến-an.

M. Vũ duy-Thiều, thư ký tập sự mới bổ, nay bổ đi Lao kay.

Ngạch Học-chính. M. Ng-hữu-Toàn giáo học tập sự bậc cao-đẳng tiểu-học Pháp Việt tòng sự tại Trang-kỳ nay được thăng tạng thụ ngũ tư.

M. Đặng p ác-Tuân giáo học hạng tám, và Mme Trần-thị-Đ giáo học thi sai hạng tám được đơn xin, được nghỉ một hạn thứ ba nữa là một năm, kể từ ngày 1er septembre 1925

Mmes Trịnh thị-Thuận. Phạm-thị-Ngạn, giáo học thi sai hạng tám, theo như đơn xin được nghỉ một hạn thứ hai là một năm, kể từ ngày 1er septembre 1925.

MM Vũ Trứ, Ng-triệu-Luật, Phạm-đình-Nghiu, Hà-tuấ-Viah, giáo học hạng tám, theo như đơn xin, được tiếm hạn giải thứ hai là một năm, kể từ ngày 1er octobre 1925.

Mme Ng-thị-Ỷ, giáo học hạng tám trao như đơn xin, được thêm hạn nghỉ thứ hai nữa là một năm, kể từ ngày 30 octobre 1925

M. Ng-văn-Tào, giáo học thi sai hạng tám được nghỉ 3 tháng kể từ ngày 23 août 1925

Bãi trường — Trường Sơ-đẳng phủ Ninh-giang (Hải-dương) từ nay bỏ đi.

Muốn bán một cái xe ô-tô «Peugeot» 4 chỗ ngồi — Còn tốt lắm — Đèn điện, ắc điện chạy máy.

Hỏi tại bản-quán.

IMPRIMERIE TRUNG-BẮC TÂN-VĂN

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

MỚI GỬI MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

新民書館

TÂN-DÂN THƯ-QUÁN

Bán buôn, bán lẻ đủ các thứ sách vở giấy bút v. v.

Các quí-khách muốn mua hàng, xin gửi thư và mandat cho :

Ông NGUYỄN-VĂN-BỔ-MỤC

Tân-Dân Thư-Quán, 20, phố Hàng-Bông-Đệm, Hanoi

Hãy cái nạn ô-tô. — Chiều hôm kia ở đường Sơn-tây có xảy ra một cái nạn ô tô rất gớm ghê. Số là hai cái ô-tô chở khách thuê đến là xe của hai hiệu ta cả và cùng đi lên Sơn-tây, khi đi chúng đến kilomètre 17 thì một cái muốn vượt lên trước, cái xe đi trước đã nép về bên tay phải để cho cái sau vượt, nhưng cái này chưa vượt hẳn thì đã rẽ sang ngay bên tay phải thành thử chẳn đường cản cái xe nhưng bước cho mình. Cái xe bị vượt cố lái sang tay trái thành ra đâm nhào ngay xuống ruộng, may chỗ ấy nước lại không sâu, cho nên mấy chục hành khách chỉ phải một bữa hết hồn mà thôi. Vì thử đó lại nguy mà không một mảu cửa cho người ta ra thì chết ngạt dưới nước cả. Người nào người nấy đều bị bùn bắt đầy mình.

Cứ như lời người ta nói thì rằng chỉ vì cảnh tranh nhau mà sinh ra cái nạn ấy thôi. Ôi cạnh tranh mà đến xuýt hại đến tính mạng người thì chẳng nên trông phải lắm ru?

Lại nghe nói sáng hôm nay rồi, cũng lên ô-tô chở khách thuê ở đường Bắc-ninh khi tới cầu Đuống số 9 Cái ở bên Gia-lâm thì đỗ nhào cả xuống dưới hồ sâu, người bị thương nhiều lắm, hiện đã phải không ngay vào nhà thương Hanoi.

CÔNG-TY ĐIỆN-KHÍ ĐÔNG-PHÁP

Công-ty điện-khí Đông-pháp có lời báo-cáo để quý-khách biết rằng, vì công-ty bận về công việc mở mang nhà máy, nên không có thể nhận được việc lắp và chữa máy điện của xe ô-tô nữa. Sang công-ty vẫn nhận chữa các máy Dynamo — Magnéto — Klaxon — Accumulateur, miễn là phải tháo sẵn ra đã, mà đem đến phòng e Bureau de Réclamation của công-ty số 69 phố Francis Garnier.

AU CINÉMA TONKINOIS

15, rue des Eventails, Hanoi

Chương-trình từ ngày thứ ba 11 Août đến ngày thứ năm 13 Août 1925

SUZY

NGƯỜI ĐÀN BÀ HOA-KỲ

là một phim ảnh chuyện phiêu-lưu rất hay rất lạ.

Chia làm 16 phần

Chiếu hồi thứ 4, thứ 5 và thứ 6

Mỗi chương-trình chiếu ba hồi
Bắt đầu từ thứ ba đến thứ năm

Ngày thứ năm 13 Août hồi 17 giờ 30 *Có buổi ban ngày. Giảm giá*

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

MỚI ĐẾN THUỐC :

Le Peptofer Jaillet

là thứ thuốc bổ rất thật hiệu

SÁCH MỚI

1IÊNG GỌI ĐÀN của ông cử Dương bá-1rạc soạn, giá. **0$40**

1RAI LÀNH GÁI 1ỐI của ông cử Dương-bá-1rạc soạn, giá . . . . . **0$25**

QUỐC-VĂN 1RÍCH DIỄM của ông giáo Dương-quảng-Hàm soạn, giá . . . . . **0$35**

CHUYỆN GIẢI 1RÍ từ quyển 1 đến quyển 7, mỗi quyển giá. . . . . . **0$15**

1RUNG HIẾU 1HÂN TIÊN từ quyển 1 đến quyển 4, mỗi quyển giá. . . . . . **0$10**

Bán tại : Dương-bá 1rạc 98, hàng Bông Hanoi và khắp các hàng sách Hanoi, Nam-định, Haiphong, 1hái-bình, 1hanh-hóa, Huế và Vinh.

ANNONCE LÉGALE

Từ trích lục bản thảo án của phòng Lục-sự tòa Sơ-thẩm Hanoi (Bắc-kỳ)

Tòa Sơ-thẩm Hanoi, tại phiên tòa ngày 30 tháng 3 năm 1925, vụng án về việc trộm trị như sau này :

Một bên là : quan Biện-lý tòa Sơ-thẩm Hanoi.

Một bên là : 1° tên Phạm văn Cấp 33 tuổi làm nghề bán sữa là con trai Phạm-văn-Toàn (đo mẹ không nhớ tên) quán ở làng Co-le huyện Trực-ninh tỉnh Nam-định, ngụ ở Tây-hồ, huyện Hoàn-long, tỉnh Hà đông, có vợ, một con, không biết chữ, trước chưa can án bao giờ, được tại ngoại, do cai v ệc pha nước vào sữa.

2° Phạm-bá-Chinh 31 tuổi làm nghề bán sữa, ngụ ở Tây-hồ là chú tên Phạm-văn-Cấp, do phải chịu trách-nhiệm tiền án phí.

Hiện đều có mặt tại tòa

. . . . . .

Bởi các lẽ đó :

Bắn tòa phạt tên Phạm văn-Cấp 3 tháng tù, 100 quan về tội pha nước vào sữa và bắt phải chịu các tiền án phí công là 7 đồng 8 hào hai xu, đã là chưa kể tiền án vắng mặt và tiền ấy mà sau này.

Truyền cho đã g bản án này ở báo Annam du Tonkin và báo Trung-Bắc-Tân-Văn trong bảy hôm.

Phán rằng Phạm-bá-Chinh phải chịu trách-nhiệm về tiền án phí.

Nếu không tuân nộp thì bắn tòa cho một bạn ít nhất bắt giam thân.

Truyền cho tịch ký những tang vật theo điều luật ngày 1er tháng 8 năm 1905.

Bản án này làm và tuyên tại ngày 30 tháng 3 năm 1925 do quan Chánh án G'accbi ngồi xử trước mặt quan phó Biên-lý Roche có viên tham tá Lục-sự Wolff giúp việc.

Dịch đúng theo bản trích-lục.

Thông ngôn tuyên-thệ tiếng annam

GÀ-VĂN-BOAN

58 256

THỦY-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Tiểu-công-tử nói :

— Bác đi mau mau rồi ẩm tôi lên trên cầu kia để xem đèn.

Chu-đồng nói :

— Tôi lại ngay bây giờ !

Chu-đồng tức khắc quay mình lại ra cùng *Lỗi-hoành* nói chuyện. *Chu-đồng* nói :

— Hiền-đệ đi đâu mà bỗng tới đây?

Lỗi-hoành đáp *Chu-đồng* ra một chỗ vắng người rồi cúi đầu sụp lạy mà thưa rằng :

— Từ khi đại-huynh cứu sống cho, tôi cũng mẹ già tôi không biết về đâu cho được, đành phải tìm đến *Lương-sơn-bạc*, xin vào đảng với ông *Tống-công minh*. Tôi bây tỏ cái ân-đức của đại-huynh, ông *Tống-công-minh* cũng vẫn nhớ cái ơn đại-huynh đã thu cho ông thuở trước. *Triều* là ba-vương và các vị đầu lĩnh đều rất là ưa cảm-kích, vậy cho nên sai *Ngô quản-sự* cùng tôi đến đây để thăm đại-huynh.

Chu-đồng nói :

— *Ngô tiên-sinh* hãy giờ ở đâu ?

Bỗng thấy một người ở phía sau lưng quan lại mà bảo rằng :

— *Ngô-đạng* đứng đây.

Nói xong, thúc thì sụp lạy. *Chu-đồng* vội-vàng đáp lễ lại mà rằng :

— Đã lâu nay tôi không được gặp tiên-sinh, tiên-sinh vẫn an-lạc như thường chứ !

Ngô-đạng nói :

— Các vị đầu-lĩnh ở trong sơn-trại, đều có lòng kính-mến đại-huynh, vậy nên mới sai *Ngô đạng* này cùng *Lỗi đô-đầu* về đây để mời đại-huynh lên núi cùng nhau tụ nghĩa. Chúng tôi về đây đã lâu, nhưng chưa có dịp nào được gặp, đêm nay xiết bao nỗi mừng được gặp đây, dám xin đại-huynh thẳng bước về nơi sơn-trại, khiến cho hai vị đầu lĩnh họ *Triều* và họ *Tống* đều được thỏa lòng khao-khát bấy lâu vậy.

Chu-đồng nghe nói, mặt mày hổ lâu, không biết trả lời thế nào cho được. Về sau liền nói :

— Tiên-sinh chớ nói đến điều ấy, kẻo người ngoài nghe thấy thì chẳng còn ra thể nào. *Lỗi-hoành* đã phạm tội, tôi vì nghĩa-khí mà tha cho đấy. Hãn xuất đầu lộ diện không được. vậy nên đành phải lẩn nấp mà xin vào đảng; còn như tôi ngày nay, dẫu bị đày ra ở đây, nhưng trời thương trong một vài năm lại được trở về quê-hương, làm dân lương-thiện, can chi tôi phải làm việc ấy. Xin hai người mau mau trở về, chớ nên nói gì ở đây mà rồi có điều bất tiện cho tôi vậy.

Lỗi-hoành nói :

— Đại-huynh ở đây, chẳng qua cũng chỉ ra lưỡi vào cái, làm tôi tớ người ta, bậc trượng-phu có đâu lại chịu như thế. Sao bằng ta rủ nhau lên núi, hai vị đầu-lĩnh họ *Triều* và họ *Tống* về có lòng mong đợi đại-huynh đã lâu, đại-huynh chớ nên chậm trễ mà để đến nỗi lỡ việc.

Chu-đồng nói :

— Hiền-đệ ơi! Sao hiền-đệ lại nói như thế! Hễ ở đây không nghĩ tới vì thấy hiền-đệ mẹ già nhà nghèo, vậy nên tôi cho hiền-đệ tiền đi, sao nay lại bảo-đệ lại đến đây mà hãm tôi làm điều bất nghĩa !

Ngô đạng nói :

— Đó cũng đã không chịu đi thì bây giờ chẳng tôi xin cáo-từ trở về sơn-trại.

Chu-đồng nói :

— Tôi xin gửi lời cảm tạ các vị đầu lĩnh ở trên núi.

Ba người lại cùng nhau đi đến bàn cầu. *Chu đồng* không trông thấy tiểu-công-tử đâu, phần-nàn hồi khổ, rồi hoảng-hốt đi tìm.

Lỗi-hoành bảo *Chu đồng* lại mà bảo rằng :

— Đại-huynh chớ tìm làm chi! Có lẽ là người đồng-bạn đi theo chúng tôi nghe nói đại-huynh không chịu theo lời vậy nên lẻn xiêu công-tử đi rồi chăng. Bây giờ chúng ta nên cùng nhau đi tìm.

Chu đồng nói :

— Cũ phải thế là *Lý qui* thuở trước đã từng giết người ở *Giang châu* đó chăng ?

Ngô đạng nói :

— Chính phải đó !

Chu-đồng dằm chận kêu khổ, rồi lật-đật đi theo. Đi được độ 20 dặm, bỗng thấy *Lý qui* đứng ở trước mặt quát to lên rằng :

— Tề đâu !

Chu-đồng sẵn đến tận nơi mà hỏi rằng :

— Tiểu-công-tử để đâu ?

Lý qui cũi chào và đáp rằng :

— Xin bình chúa tiết-cấp ! Tiểu-công-tử ở đây rồi !

Chu-đồng nói :

— Đưa nào ! Nhà ngươi ẩm ra đây trả ta.

Lý qui trỏ lên đầu mà bảo rằng :

— Cái mũ tôi cần tiểu-công-tử đã ở trên đầu tôi này !

Chu-đồng thấy vậy, vội-vàng hỏi rằng :

— Hiện bây giờ tiểu công-tử đang ở đâu ?

Lý qui nói :

— Tôi dùng thuốc tê bôi vào miệng rồi ẩm đem ra ngoài thành, bây giờ ẩm ngủ ở trong khu rừng kia, ông vào mà xem.

Chu-đồng nhân bóng trăng sáng, bèn bước tiến vào trong rừng để tìm, thấy tiểu-công-tử đang nằm lăn trên mặt đất. *Chu-đồng* ẩm lên xem thì đã để 4 hòn rai mình, chết từ bao giờ rồi, bấy giờ mới rụng rời chân tay ra.

Chu đồng bèn hầm hầm nổi giận, chạy ra cửa rừng chẳng trông thấy ba người kia đâu cả, tìm quanh bên mất đã thấy *Hắc-toàn-phong Lý-qui* đứng ở phía xa xa, bèn tay cầm hai lưỡi búa mà quát to lên rằng :

— Nào ! Lại đây !

Chu đồng đã tức lắm, chẳng nghĩ chi nữa, liền xoay mình đuổi theo, dẫu bước sao vào tận nơi. *Lý qui* quay mình bỏ chạy *Chu-đồng* giả vờ đuổi theo, nhưng *Lý qui* là một tay theo non vượt núi cả thông-thuộc, *Chu-đồng* đuổi sao cho kịp, đành phải cùng đi mà thôi.

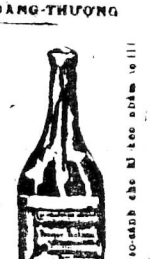
(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

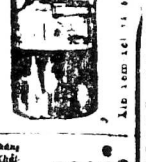
Theo bình in nhãn in ra đây, các ngài sẽ thấy thuốc về những bịnh là, làm như có mấy thứ thuốc về những người có trí khôn thì không ai có thể tin được.

Xin xem tới và so-sánh cho kỹ trước khi mua.

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tôi Hộ-các phụng thì chiếu phê rằng:

Chiếu vụ dơi được chong cơn MUNTÉS cai ông, có chế nên một thứ rượu bổ đã trong ngự đang qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê ki gửi cho qui được chong cơn đang để tỏ thành-ý.

Kâm thử.

Rượu này đã sẵn có theo thuốc chữa và tính-chất người phương Đông mà chế ra cho nên người bản-xứ gia, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chẳng được! *Giá bán rất rẻ 2$25 một chai lớn; từ mười chai gửi lên sẽ trừ hoa-hồng hậu theo như lệ.*

Bản hiệu không cần phải vẽ những hình kỳ-dị làm lạ mắt thiên-hạ về trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-thuốc có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ

Bảo-chế MONTÉS

54, Phố Trường-thi, 54

HANOI

TRÀ SÂM-MẬU

Sâm sinh muôn cổ.
Vô-di mọi chiêm quí-kỳ.
Mậu phát nghìn rừng.
Sâm-Mậu đều khen nữ-sĩ.

Bởi vậy mới gọi tên là « SÂM MẬU LONG TƯỢC HƯƠNG TRÀ » vậy. Thứ trà SÂM MẬU này ai cũng thích, vì là ngon, hương thơm ngào-ngạt, thật là hạng nhất trong các thứ trà. Các ngài chưa có mà mua cho. Xin mời đến số 58, phố Hàng Ngang và các số đại-lý kể ra sau này:

Nam-định: Hợp thái-tường, Hồng mậu Công-phát, Quảng-ký và Di-thịnh.
Hải-dương: Phúc-nguyên, Nguyên-tâm-Ký Thuận-phát-tường, Thụy-ký-tường. Chi sát, Đồng-xương-long.
Hải-phòng: Bảo-sinh-đường, Lợi sinh-tường Bảo-hoa-hiên, Anh-lợi.
Lạng-sơn: Chí-hưng.
Hưng-yên: Bảo-sinh-đường, Kiên-hưng.
Thái-bình: Thái-hoa-long, Nguyên-cát-tường.
Phủ-lý: Quảng-sinh-đường.
Thanh-hóa: Sinh-ký, Đại-hưng.
Nghệ-an: Văn-minh, Lục-ký.
Ba-đồn: Vinh-phát.
Thuận-hóa: Cao-thái.
Ninh-giang: Nguyễn-thái-tường.
Yên-bay: Đại-lợi.

Hiệu SÂM-MẬU
55 bis, phố Hàng Ngang, Hanoi
Kính thư

Xác trẻ con. — Hồi 8 giờ sáng ngày 15 vừa rồi, người ta thấy một cái xác một đứa bé chừng 4 tháng vứt ở phố Wiélé; khám không có thương tích gì tại đã cho mang vào nhà xác.

Ô-tô húc xe-đạp. — M. Tabouiet thanh-tra học-chính, ở số 4 đường Đồn-thủy-Vị trình rằng hồi 11 giờ rưỡi ngày 15 vừa rồi, chiếc xe ô-tô số T 2561 của M. Boé Jean ở số thau Haiphong đụng phải xe đạp của ông, ở chỗ phố hàng C rễ ra hàng Buồm, làm cho xe đổ, h. hư lổng chiều.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Ăn mạng. — Vào hồ 22 giờ ngày 14 tại tiệm Ng-văn-Lai 3 tuổi, làm nghề cho thuê lại xe, nhà ở không nhất định chỗ nào, không biết có tư hiềm gì với một tên kéo xe khác cãi cọc chưa rõ, rồi ngồ ở tiệm nhẹ của An-dương thì tên Lai rằm một miếng sỏ dùng dong cọc liền vào sau mắt mà đánh thật mạnh vào đầu mấy cái. Tên kéo xe kia bị đánh vỡ sọ thọi thóp được vài phút thì chết; còn tên hung-tu thì cũng bắt được ngay, hiện nó đã cung khai mọi lẽ đợi nay mai sẽ đem ra tòa nghị xử.

Xuýt chết vì vợ — Chiều thứ ấm 13 août ở phố Đường-cát có vợ chồng thầy xẩy ra đánh nhau một trận kịch liệt, người xem đông nghịt, sau thấy họ đều rằng người chồng chết mất ở, vì vợ bóp cổ chồng ngay đêm rồi bỏ đi trốn. Người nhà thấy kỳ tuổi sự chết ở anh vội chạy lên trình, sau ông Cảm Lê thấy kỳ tử lại tỉnh và cùng khai rằng vì vợ hư, cứ ngày chỉ cờ bạc, nên thầy khuyên can không được mới phải đánh, không ngờ vợ lại dám giở thủ đoạn hiểm độc để chồng phải chết ngỡ.

Đau đẻ. — Hồi 1 giờ trưa ngày 14 trước ở chợ có người đàn bà giở đã để đau đớn nhẫn nại để thì lập tức có người đưa ngay sang nhà thương Nolie như người đàn bà ấy đẻ sinh đăng con trai vào hồ 18 giờ ngày hôm ấy.

Ngã ô tô. — Hồi 19 giờ ngày 14 août tên Bá-viên-Tuyên làm ở công ti Hạch-thái đi xe đạp ở phố Strasbourg [illegible] ô-tô số T 1478 của M. Caron do tên chauffeur Lê-văn-Sang bẻ lái va ngã là vì tên Sang tên chỗ rẽ quên không nép cẩn thận. Chiếc xe đạp bẩn ra ngoài không dùng, con Bá-viên Tuyên bị xây xát ít nhiều, nhưng không có vết thương nào nặng cả.

NAM-ĐỊNH

Tiết-hạnh khả phong. — Bà Ng-thị-Lan ở làng Phụ-long, huyện Mỹ-lộc mới được ơn trên ban cho bốn chữ tiết-hạnh khả-phong.

Vậy có lời mừng bà đã được sự vẻ vang lắm.

ĐÁP-CẦU

Ái tín. Bản quán được tin buồn rằng cụ bà thân-sinh ra ông giáo Bùi-văn-Cẩn vừa tạ thế tại quê xã ngày 28 tá và ngày 25 đã cất đám. Bản quán xin có lời kính viếng cụ và chia buồn với ông Cẩn cùng qui quyến.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi có lời cảm tạ các cụ, các ông, các bà đã có lòng đi đưa đám hôi thăm viếng gia chúa buồn cùng phúng viếng ba thánh, nhạc-mẫu tổ-mẫu chúng tôi cất đám tại Đáp-cầu ngày 25 hàng năm là ngày 14 août 1915. Trong lúc tang gia bối rối có điều gì lỗi lời xin lượng thứ cho.

Bùi-văn-Cẩn giáo-học
anh em, chị em, vợ, các con, cháu
Đồng-bái tạ

HÀ-ĐÔNG

Nắng mãi thế này tơi khốn mất. — Không thấy bao giờ nắng dữ dội quá và nắng dai dẳng quá như thế này. Nắng tới nỗi không một ai là không nhoài ra chẳng ốm nặng thì cũng ốm dở, cây cối đều ủ rũ, ngô, lạch chuồm ao phần nhiều đều cạn khô, nhất là đương vụ này là vụ cấy cấy làm ruộng về vụ lớn mùa, thế mà ruộng các nơi khô cằn là được bổ-bã nước, nơi chưa cày bừa thì không có nước mà cày, nơi cày rồi thì không có nước mà cấy, nơi cấy rồi thì khô gí có nước cho lên lên, thành ra tháng này nếu không dự một tí tháng thì đã là tháng bỏ, rồi vì vậy mà vụ làm ruộng nông-gia tê-tái vô tư trước tới giờ không sao nỗi xiết, thế mà hiện vẫn chưa đâu vào đâu, ai nấy đều nhạo lên về nước!

Vì tình ta ở các miền xuống thấp may còn sớm sủa, chứ miền trên đồng cao thì thật khốn khổ về nước. Ở mạn Hoài-đức nhà ấu nơi chưa động chi đến sự cấy hái, về vàng thì nhiều lắm đào lấy được ít nhiều nhưng nay đã hỏ toát cả. Các nơi đều có lệnh đào về mà làm chẳng thấy mưa. Tại chùa Bửu-khê địa hạt Thanh-oai tục truyền rằng đào ở đây là mưa đến ngay thế mà năm nay cũng đào về mấy lần trong tuần lễ trước, mà chỉ thấy mưa loáng thoáng thôi. Các làng gần sông Hát-giang có cống thông ở sông vào đồng như làng Đoài, Cổ-bản, Nhân-đạo vân vân, song dân đương nước ao được quan trên cho phép tháo cống đó để lấy nước vào ruộng, vì nếu chậm đó mấy hôm nữa mà không mưa thì khốn cả, đó miễn lấy đều rất khó cố mà nước sông năm nay cũng không to. Thì nghe đâu quan trên đã mới cho phép tháo nước Đo ở miền hôm rồi.

HƯNGYÊN

Ái tín. — Có tin buồn chính-thất M. Đỗ-Sinh, tổng sự sở Thanh-lá về-tân ủy-viên coi hội T. B. K. N. C. T. T. I. Ho gay gắt tế hôm 13 août hồi 9 giờ sáng hôm 14 août 28 tuổi lòng-cầu-ta đồng. Đám đưa rất trọng thể, ba con anh em hàng tỉnh đi đưa đông đủ.

Vậy xin có lời chia buồn cùng ông Sinh.

T. B. K. N. C. T. T. I. hai cảo

VIỆC KINH-ĐÔ

Từ thông tư về khoản các giấy đơn phải dùng tem. — Quan Kiểm sát thường trú ở quan Công sứ các tỉnh và quan Đốc lý Hà-nội, Đalat:

Lâu nay người Tây và người Nam đều đưa lamg.ấy thường không tem. Xin các quan chú ý về sự dùng giấy có tem là lợi cho nhà nước. Tem nay về sau hễ đơn gì có tem mới nhận. Nhưng từ ra khoản gì mà trong nghị định mễ-i mới được khỏi tem.

Hội Bắc-kỳ châu-phê. — Từ năm 1923, những người Bắc kỳ trú ngụ ở Kinh đô, có lập ra một hội, gọi là Bắc kỳ châu-phê để làm mồ liên học về các hạng người Bắc-kỳ mà trú ngụ ở Trung-kỳ trước là người tỉnh nhân quận mà tử tong ở trên đất nhà, sau là tìm cách cấp tế cho những người gia tư bần bạo không may gặp tác vấn đau nay là hội có Tuy Bắc-kỳ và Trung-kỳ đều là thổ địa nước Nam, nhưng mà nơi ở người từ bỏ chỗ quê cha đất tổ, đi tìm phương sinh hoạt ở nơi xa, thiếu gì người sớp con đo vận rủi, bơ vơ nơi đất khách quê người, nếu người đồng chân đồng quận mà trông thấy cái tình trạng tức thảm ấy mà cứ ngoảnh mặt làm thinh, coi nhau như người dưng nước lã, tật thống cả đồng quan hoài, chẳng hóa ra vô tình lắm ư? Hội Bắc kỳ châu phê đã thành lập, xếp đặt rất là khéo, điều lệ rất thường minh (hiện ở Huế đã lập được Bắc-kỳ ngũ-la trang), cứ là sau này thổ tự phải một ngày một lớn, công hiệu phải một ngày một rộng, cái mối liên lạc của người Bắc kỳ ở Trung-kỳ lại càng ngày càng chặt, vậy cái công xướng khởi và cái công tổ nước của châu phê này thật đáng kính vậy.

Hỉ tín. — Bản-quán vừa tiếp được tin mừng rằng lịch-sĩ quan phó-đoàn Thái là cô Thái-Lai-Lân kết-duyên với lịch lang ba Trương-thị là cậu Trương-quang-Đông hiện ông sự tòa Công-chánh ở Huế. Lễ hôn sinh đã thành ngày mười tám tháng 6 tá tại nơi tư tuất của cụ ở làng Anđợn.

Bản-quán có lời chúc mừng cô dâu chú rể được bách niên giai lão nghi thất nghi gia.

Lễ mừng bát thập thọ. — Tại làng An-cựu ngày 17 tháng sáu năm nay nhà quan Hưởng-lô tự khanh Nguyễn tri-phủ trí sự có bày tiệc mừng bát thập thọ rất linh-đình. Tiệc mừng ấy là lễ bạ thọ của cụ, năm nay 80 tuổi mà tinh thần vẫn trang kiện, học phát đồng nhan chẳng khác gì một ông thọ tinh. Cụ hưởng thọ đã cao mà con cái chắt chắt đông nhỏ lớn như thế lan hòe quế, thật là phúc thọ vẹn tuyền, đáng nên mừng thay.

Bị gái tát ở rạp hát. — Cách vài hôm nay tại rạp hát Đông-xuân có một lịch công tử bột kia mình mặc áo trang xem lịch sự, bỗi vì vợ vợ người xem bị mấy tát tai giữa rạp hát. Mà mấy cái tát tai ấy lại do tay người đàn-bà.

Số là hôm ấy công tử ngồi gần một người đàn-bà, người đàn-bà ấy lại có chồng cùng đi coi hát với nhau, song công-tử không biết là gái có chồng, cứ theo chọc hoài thì người đàn-bà đã lấy lời ngăn lắm lần chánh mà rẫy cậu sau cậu cứ lẩn khẩn hoài, rồi lại nắn, ỏ xích một bên lấy cái quạt ra quạt cho người đàn bà ấy, tay vừa quạt miệng buông lời đùa lơ, vừa toan bỏ bộ ra khác giao duyên thì người đàn-bà ấy liền đứng dậy giang tay lên đánh cho cậu mấy tát, khi ấy cậu mới biết đó là gái có chồng rồi đến xin lỗi, song xin lỗi mà làm gì, thà lấy cái gì cho nặt lại mà bước xuống thang lầu thì hơn.

Nghe đâu công-tử ấy lâu nay đã mấy lần vì ve gái mà bị đòn, song chưa nếm mùi gì giữa công chúng mà phát hiện cái xá thái ấy mãi đến bữa nay mới bị, chẳng hay tự chừ về sau có chừa tánh xấu ấy chăng.

Mấy trận mưa qui hóa. — Trong mấy hôm trung tuần tháng sáu nay ở hạt Thừa-thiên đã được lắm trận mưa qui-hóa làm cho lúa má sắp nhiều lắm, song mưa sớm như vậy thì ắt có lợi sớm, chắc hay cơ trời sẽ ra thế nào mà được mùng ba là đáng lo cho nông vụ năm nay.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Bến bao giờ mới mưa? — Dòng đã bến tháng nay không được trận mưa nào có thể kéo là mưa được, chỉ u ám tác đác vài hột rồi tạ thôi, nên nay trong dân gian lấy làm lo sợ về sự mất mùa tháng mười này lắm vì trong như mười chiêm mới cấy được độ hai ba phần mà thôi, mà những ruộng cấy rồi cấy lúa cũng đều vàng ỏng cả ra, nếu mà từ nay đến hết tháng tá này mà cũng không mưa nữa, thì mùa tháng mười này đành chịu mất trắng vậy.

Ở thành phố thì nhân-dân khổ về nỗi nỗi đi có nước dùng hằng ngày, các giếng đều cạn khô, duy còn được vài cái giếng còn được ít nước, thì trong nước mà [illegible] mà tắm phải mà ăn nhưng giếng ấy xa cả đêm lại nào cũng có người đợi mà chắt nước ai nấy lấy làm khó chịu quá, mà không thấy nơi nào nắng đã như năm nay vậy.

Mùng ăn về tỉnh. — Về việc làm phúc cho quần áo những người bị nạn về sự thủy tai ở trong mấy tỉnh miền trong thì mới đây có dọ chỉ ra ân thưởng cho mấy bà sau này:

Bà tổng Thượng được ân thưởng kim bội; bà phó Hằng-hóa, bà phó Đông-sơn, bà huyện Nga sơn và bà Ng-thị-Năm, đều mỗi bà được một cái kim-tiền.

Xin có lời mừng các bà.

QUẢNG-NAM

Bắt được bạc giấy giả. — Đã mấy tháng nay vẫn nghe ở hai hạt phủ Điện-bàn huyện Duy-xuyên có kẻ dùng bạc giấy giả, những người đi buôn bán các thứ hàng như tơ, lụa, gạo, lúa, vân vân. Vẫn thường bị lẫn giấy bạc giả 5 p. luôn; nhưng chưa ai bắt được.

Hôm 12 août đây có hai đứa đem bạc giả đi chợ Phú-chiêm, nó mua của mụ đàn bà kia 20 thước đỏi, giá là 4p. nó đưa cả một tờ giấy 5 p. biểu thối lại 1 p. Mụ kia thối lấy bạc xong đã cầm đi một đỗi, lại nghi là bạc giả, mới đem hỏi thăm người khác, khi nghe ra nói bạc đó là bạc giả, liền chạy đuổi theo hai thằng bọm, đuổi mãi đến bến đò Chợ-cái, mới tóm được một thằng, vì nó đương mắc gánh hai con heo, nên cự cự chậm chạp, (heo ấy chắc cũng mua bằng bạc giả) còn thằng nữa lẫn thoát mất. Mụ ta hô hoán lên, làng sở tại liền bắt thằng ấy giải về phủ Điện cho quan tra xét.

Ngoài đâu xét ra hai đứa đó một đứa ở làng Trung-lương, một đứa ở làng Mã-châu đều thuộc huyện Duy-xuyên; người ta nói hai đứa ấy vẫn đi mua bạc giả đâu ở làng Mi-in-huy huyện Thăng-bình về dùng, chớ không phải nó làm được bạc giả.

Bạc giả ấy coi cũng khéo, chỉ sờ vẽ hơi lợt không bằng bạc thật, và các chữ ở Tây phần nhiều sai cả, con những số-mục bạc bằng chữ Nho thì đúng.

Hiện nay còn đương đi tầm-nã nữa.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 17 Août 1925

TÂY-SƯƠNG-KÝ

Ngâm duyên kỳ-ngộ xưa nay.
Lứa đôi ai dễ đẹp tày Thôi-Trương.

Tối thứ ba 18 Août 1925

THẠCH KHUYÊN CỨU CHỦ

Tích hát mới soạn rất vui trò, từ đầu đến cuối.

TRƯỜNG TRƯỜNG MINH SANH

Bắn năm 1er Septembre 1925 mấy là ngày khai trường. Vậy ai muốn cho học thì phải gửi đơn đến trường phố Amiral Courbet (trước ngày 31 août).

Năm nay có mở thêm một ban dạy thi tú tài tây (2e D) tiền học mỗi tháng 15$00. Tú tài người giỏi lắm thì mới mở.

Lại có mở một lớp thành trung cấp et 5e années cho các cô nữ học-sinh đã đỗ bằng sơ học Pháp việt. Lớp này thì đến 15 Septembre bắt đầu học.

Lại có mở một lớp dạy [illegible] et các lớp thành trung năm ban đến năm 1er Septembre này thì bắt đầu.

Lớp năm thứ nhất thì đến 7 septembre mới bắt đầu. Lớp nào nhận học trò đến 15 septembre là hết hạn. Ai muốn xin vào học thì phải gửi đơn đến trường hỏ Amiral Courbet.

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis Phố Mới). Hanoi

MÁY HỎI SỐ 248

Hiệu lối mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

CẢ THỢ KIM ĐỒ

NHA BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BẢO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1$80 một hộp

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc, các thứ mặt để thực về giá, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v

Vàng đúng tuổi và bạc nén

Thợ khéo kỹ công và giá thực vừa

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá; mà nhất là chữa không cần-thận nọ nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhẹ lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả; giá độ ống tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó, thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp trong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó

Trước khi thụt thì phải nhỏ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa

Trong khi lậu thì nên uống thuốc SANTAL MARY với thụt THUỐC LUGAR thì dễ bệnh nặng thế nào cũng phải khỏi.

Thuốc thụt Lugar. . . 1$75
Thuốc Santal Mary. . . 1$00

Bán tại nhà bào chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert, Hanoi.

Hanoi đi: 7 giờ sáng.
Đón khách ở bến tàu thủy
Cầu Đông-Hồ
Chạy đúng giờ

Ô tô đề bắt đầu chạy

HÒA-BÌNH VÀ CHỢ-BỜ

Ngày nào cũng có

Chợ-bờ về:
1 giờ trưa
Đón khách ở chợ
Hòa-bình về: 2 giờ trưa
Đón khách ở bến chợ Phương-lâm.

XE MỚI — GIÁ RẺ

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

CÁC ĐỒ THAO LUYỆN, CÁC ĐỒ NHẬP ẢNH, CÁC THỨ TÍNH

Raquette Spalding.	Mỗi cái: 210 fr. 00
Ballon-rond association; « LE PIRATE »	69 fr. 00
Pompe pour ballon, corps cuivre, manche bois	8 fr. 00
Xe đạp CLÉMENT touriste cadre émail noir, jantes demi nickelées, pneus Dunlop, guidon deux clés 2 frei s, garde boue et sacoche garnie . .	175 fr. 00
Feu rouge sur plaquette polie	1 fr. 75
Chuông xe đạp, mắt trên ma kêu, to ngang 5 m/m	4 fr. 50
Kính mắt tròn 45 m/m giọng đồi mồi.	9 fr. 00
Kính mắt tròn 45 m/m gọng đồi mồi	15 fr. 00

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

RƯỢU BẠT-HẢ GET
PIPPERMINT
GET
rượu này uống để mát mồ và mất khan tiếng.

CÔNG-TY KHAI MỎ KEBAO, Ở PORT WALLUT CẦN DÙNG PHU MỎ

Công-ty khai mỏ Kébao ở Port Wallut có lời bá cáo để tất cả các hạng phu mỏ (piqueurs, boiseurs, rembiayeurs, rouleurs) biết rằng trước ngày 31 Août này, ai tự mình đến làm với công-ty, thì đến vụ tết Nguyên-đán năm 1926 sẽ được thưởng về mỗi công là 0 p. 02. Thí-dụ như một người trong độ ấy làm được 125 công, thì đến tết sẽ được thưởng 2 p. 50. Làm được 25 công, thì công-ty giả cho một nửa tiền phi-tổn đi đường. Làm được 50 công thì công-ty giả cả cho tiền phi-tổn đi đường.

Phu mỏ làm lụng như thường ít ra mỗi ngày cũng được 0 p. 45, nhưng lại còn có thể kiếm được hơn nữa. Làm khoán đông thì mỗi ngày có thể kiếm được 0 p. 70, và có khi hơn nữa.

Mỗi ngày có phát cho mỗi người một kilo hai trăm grammes gạo, tính giá 0 p. 09 một kilo. Phu ai muốn mua các thứ, có một người An-nam bán cho mỗi ngày từ 0 p. 05 đến 0 p. 15. Có một rạp hát mỗi ngày diễn một tuồng cho xem không, không mất tiền.

Phu được ở chỗ sạch-sẽ, đãi một cách tử-tế, khi ốm đau có mời viên thầy thuốc An-nam với những người khan-hộ An-nam chữa cho. Phu muốn làm phải đến buồng giấy ở Port Wallut, hầm tới nơi được phát một bữa gạo không lấy tiền.

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LÀ COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites

của M. L. HOUILLER

Biên-tập trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển . . . . 0 $ 80

Tiền cước mỗi quyển . 0 . 12

Ai ở xa xin viết thư về cho

ông Bùi-xuân-Trạng

61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » ở Hà-nội, ở phố hàng Trống số 34, thứ năm tháng này có đầu tờ tàu giờ sang

振 商 號

Tam đại cần yếu vấn-đề

Các ngài xem báo nên đọc.
Các ngài kinh thương nên đọc.
Các ngài ở nhà muốn được một thứ đồ ăn tốt và đem làm quà cho bà con cũng nên đọc.

Bản-hiệu tự chế các thứ bánh khách, biscuit và các thứ kẹo tây vân vân. . chất liệu tốt mà làm sạch sẽ, cực hợp vệ-sinh, hộp ngoài trang hoàng lịch sự đem làm quà bà con rất là đích đáng, cho nên làm không đủ mà bán, nay bản hiệu vì tiện đang các ngài ở xa phải gia công chế tạo. Thêm đắn có nhờ giây-thép thì hàng hoá có thể đến được đấy theo cách lĩnh hoá giao ngân (contre remboursement) có in các giá mục, các ngài cần dùng xin cho giấy biết.

Hiệu TCHAN XUONG
dit WON KONG-SANG
Chuyên môn sẽ bánh và kẹo
ở p 6 hong Buồm số nhà 106
Hanoi.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc

Peptonate de fer MONTES

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt

Giá tiền 0 $ 80

TRẢ TIỀN BẰNG TEM (timbres)

Trình các ngài được biết rằng chúng tôi nhận những số tiền quá hai hào (0 $ 20) trở lên thì xin gửi bằng mandats (mandats-postes). Chớ đừng gửi bằng timbres.

Những số tiền trong hai hào mà trả bằng timbres xin gửi ống tem gián thư (timbres-postes) từ thứ 9 (0 $ 04) trở xuống, chớ dùng gửi bằng timbres quittances timbres-proportionnels hay le timbres de dimension

Cái sức khỏe của đàn-bà
và cái bệnh đau lưng

Đàn-bà con gái lúc nào chóm tên, thường hay vàng da, sức yếu, đau tim, đau gan, nước dãn, nhất là buổi sáng lúc thức dậy. Ngoài lúc ấy, lại còn lúc khi sinh-sản, tại thường yếu mệt, đau thở thì, nặng mỏi mệt, nặng nào chân. Sau cùng đàn-bà lại sắp lúc trở về già, hay mắc những bệnh như tụ-huyết, trong máu, bàng chân.

Trong những lúc ấy, đàn-bà muốn cho khỏi ốm đau thì nên giữ gìn bộ thận, mà lúc nào cũng phải giữ gìn bộ thận về các bệnh của đàn-bà phần nhiều là bởi thận yếu đau mà đã những chất bẩn, và nước acide urique trong máu.

Trong các ấy thuốc Pilules Foster rất công hiệu, vì trong những khi đau thận, đau xương cốt, xương mắt cá chân, tiểu-tiện đục và có cặn, vân vân, đóng cũng rất lắm. Các thuốc Foster bán tại số 22, St Ferdinand Paris 17

Bằng bào-chế nào cũng có bán

Những nhà có các em các nhà nên biết thứ thuốc Bổ To Ngọc-Liên tiếu nhi chỉ khái được thấy rõ là một thứ thuốc bổ trẻ con rất mãn nhiệm và đã nổng nổi làm cho trẻ mau tiêu đàm và tống được các hết độc ở trong phổi ra, đều ho gió, ho tàm, hoặc xuyễn, hoặc khó thở, nói tóm lại đều ho nặng đến đâu mà dùng thứ thuốc ấy cũng có thể khỏi được, những người đã dùng qua đã nhận thứ thuốc ho này là một phương thần được. Giá mỗi lọ là 0 $ 25, ở các tỉnh xa có gửi nhiều Biệu bán, xi muốn mua, hoặc muốn biết ở tỉnh mình Hiệu nào bán thì cứ viết thư hỏi Hiệu TU-NGOC-LIEN 46 Rue Principale à Đáp-cầu.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giúp.

Mắc bệnh giúp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh giúp, chỉ có một thứ thuốc, là

Cachets du Docteur Rascol

0 $ 60 một ống sáu cachets

INJECTION PEYRARD

Thuốc thọc hiện nay chế ra để tiêu tốt và hiệu-nghiệm hơn các thứ
ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU
một bị hay là có để lâu rồi

Trong 232 người
Ai-Cập đùng thuốc này thì lành bịnh hết 221 người
(Y theo lời phúc-cáo lương-y ở Alger)
Bán cùng các nhà thuốc có danh.

CÁC CHỨNG ĐAU THẬN
Đau lưng
Nhức và đau xương.

HỎI NHỮNG KẺ ĐAU XƯƠNG

Những sự đau đớn, những lúc quá tìm đánh mạnh, những lúc thổ hằng học, những lúc đau lưng, những lúc mạch-máu sưng nước tiểu-tiện đục của các người là điều tại trong máu có nhiều cặn. Còn về phần đàn-bà thì nào kinh-nguyệt không đều, nào huyết-bạch, nào nhức đầu cũng vì một cớ ấy cả. Nên dùng thuốc

Dépuratif Richelet

rất hiệu trong những chứng ấy chẳng những là làm cho xương cốt rắn, mà đau lưng cũng mau khỏi, và các bệnh ngoài da như là hắc-lào, lỏ ca các chứng mà bệnh Giang mai phá ra.

Thuốc này có bán ở các hàng tạp-hợp ba.

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU :
NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, 6
HANOI

Hàng rét mới sang — Cai mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.
Mau mau kẻo hết hàng tốt. 21726

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine

Giá mỗi chai : 1 $ 80
Có bán tại Nhà Ba chuông, Hanoi

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay xanh xao huyết sinh ra rát phải làm cho hay ho và uống thuốc nay rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ. Hai thuốc nay có hỏi-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết
Giá 1 $ 80

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung kỳ

Chạy từ Đông-hà, ngày thứ tư buổi sáng đến Lao-bao buổi trưa. Các thơ từ và hành-khách đáp thuyền, đến buổi trưa hôm thứ năm sẽ đến Thakhek đáp thuyền hai ngày thì đến Đông-hà, đến nơi vào buổi chiều hôm thứ tư.

Từ Savannakhet chạy về Thakhek hai, các thơ từ và hành-khách sẽ đến Lao-bao rồi đáp thuyền hai ngày thì đến Đông-hà, đến nơi vào buổi chiều hôm thứ tư.

Mỗi chủ nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giây-thép cho biết trước 24 giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28 $ 00 một chỗ ngồi.
Hạng ta đi. . . . . 14 . 00 —

Đường đi Huế có Vân-lộ đi Nghệ-an ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước mỗi ngày.

Lối đánh giây thép : PHAMVANPHI,
Vinh, Đông-hà, Vân-lộ, Thakhek, hay là Napé

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

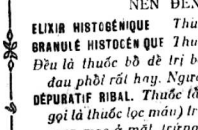
Nước hoa Floramy. . . . 0 $ 95
Nước hoa Pompéia. . . . 0 . 95
Nước gội đầu Pompéia . 0 . 65

GIÁ HẠ NHẤT Ở BẮC-KỲ NÀY

Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE

Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi

C. J. BONNET

là hiệu to lựa tốt hơn cả

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lồng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước . . . . Giá :* 1 $ 25
GRANULÉ HISTOGÈNIQUE *Thuốc hạt . . . . Giá :* 1 . 25
Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh giúp và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.
DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc lấy huyết và tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn-mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . Giá :* 1 $ 30
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm từng một thìa to . . . . . Giá :* 1 $ 25

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản hiệu xin trả lời ngay

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của Công ty Panama có rõ số đã hoàn lại (Obligation Panama 4 lots). Lúc mua phải nộp ngay 20 quan, còn thì 17 tháng mỗi tháng nộp 20 quan, theo như lệ định trong luật. (Như vậy mỗi ngày đã dành mấy xu, có thể trở nên giàu có được).

Hễ nộp tiền lần đầu là được ngay cái số trái-đơn mà riêng mình được quyền xổ-hiệu, như là mình đã nộp hết tiền rồi vậy, và đến lúc trái-đơn trúng số về lô nào thì mình được lĩnh nguyên số tiền lô ấy. Mỗi trái đơn trước sau thế nào cũng trúng một lô từ 500.000 trở xuống đến 1.000 quan, không có thì cũng được hoàn lại là 400 quan. Mỗi năm có bốn lần rút số, hơn 2 triệu lô.

Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LÔ SAU NÀY :

130 lô.	500.000 quan	260 lô	8.000 quan
130 lô.	250.000 —	1.820 lô	2.000 —
260 lô.	100.000 —	15.300 lô	1.000 —
260 lô.	10.000 —	1.700.900 trái đơn hoàn lại làm	400 —

Người có trái-đơn được dự cuộc rút số mỗi cho đến hết cả trái-đơn rút ra rồi thôi

Các lô được lĩnh nguyên tiền, không phải trả phí tổn chi cả. Mỗi lần rút số sẽ nhắn được một cái bằng sẽ số trái đơn trúng số, không phải trả tiền. Các số ấy trong bằng sẽ đăng yết nơi trái-đơn để tại nhà ngân hàng, các nhà có trái đơn có quyền đến xem được, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 12 Mars 1906. Bản luật ấy là một bản luật bảo chứng, giữ gìn cho các nhà có trái đơn, không có điều gì phải nghi ngại cả.

Năm nào cũng có 15 Février, 15 Mai, 16 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn dự các cuộc rút số ấy thì gửi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France
R. C. MARSEILLE 6576

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)